

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Генеральна директорка ПЗО
«КМДШ»

Ліна ЖИГІНАС
6 березня 2026

СХВАЛЕНО

рішенням науково-методичної ради
Центру професійного розвитку та
кваліфікації ПЗО «КМДШ» від 6
березня 2026 року (протокол № 1)

Директор ЦПРК ПЗО «КМДШ» –
голова науково-методичної ради

Михайло АЛЬОХІН
6 березня 2026

ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

«НОВА ПАРАДИГМА ОЦІНЮВАННЯ ПРОГРЕСУ ТА
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ»

Розробник: АЛЬОХІН Михайло Михайлович – доктор філософії, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, учитель-методист, експерт з інституційного аудиту та сертифікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, директор Центру професійного розвитку та кваліфікації ПЗО «КМДШ»

Напрямок підвищення кваліфікації: «Оцінювання навчальних досягнень учнів у Новій українській школі з навчальних предметів / інтегрованих курсів відповідно до державного стандарту базової середньої освіти»

Програма підвищення кваліфікації розроблена на основі теми 4.2 Оцінювання навчальних досягнень учнів у Новій українській школі з навчальних предметів / інтегрованих курсів Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12 жовтня 2022 року № 904.

Термін дії програми: 2026 – 2031 роки.

Рецензент: БАХЧЕДЖИОГЛУ Олена Олексіївна – докторка філософії із математики, спеціалістка вищої кваліфікаційної категорії, «учитель-методист», учитель математики Приватного закладу освіти «Ліцей «КМДШ» Осокорки», авторка навчальних програм та освітнього контенту

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність. Сучасна освітня реформа «Нова українська школа», серед іншого, закладає підвалини докорінного перегляду підходів до оцінювання навчальних досягнень, зміщуючи фокус із простої констатації успішності на підтримку поступу кожного учня. В умовах нової парадигми освіти формувальне оцінювання стає не просто інструментом перевірки знань, а ключовою стратегією навчання, яка дозволяє вчителю вчасно коригувати освітню траєкторію учнівства.

Зростання ролі цього підходу зумовлене необхідністю розвитку в учнів навичок саморефлексії, критичного мислення та відповідальності за власний результат. Програма підвищення кваліфікації є критично важливою, оскільки вона допомагає педагогам опанувати інструментарій для надання якісного зворотного зв'язку, що мотивує, а не демотивує здобувача освіти.

Впровадження дієвих технік формувального оцінювання дозволяє мінімізувати стрес у класі та створити безпечне середовище для експериментів і навчання на помилках. Оволодіння цими компетенціями є обов'язковою умовою для професійного розвитку вчителя, який прагне відповідати викликам сучасної школи та запитам суспільства.

Цільова група: педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти, які беруть участь у реалізації Державного стандарту базової середньої освіти (у редакції 2020 року).

Обсяг (тривалість): 15 годин (0,5 кредиту ЄКТС).

Особливості реалізації програми: здійснення підвищення кваліфікації ПЗО «КМДШ» на основі програми підвищення кваліфікації, розробленої на основі Типової програми суб'єкти підвищення кваліфікації.

Форма підвищення кваліфікації: очна, очно-дистанційна, дистанційно (формується окремі групи за різними формами підвищення кваліфікації за запитом).

Мета підвищення кваліфікації – професійний розвиток педагогічних працівників відповідно до державної політики в галузі освіти, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей учителів закладів загальної середньої освіти (далі - ЗЗО) необхідних для оцінювання навчальних досягнень відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р., та на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.

Завдання підвищення кваліфікації:

забезпечити розвиток загальних і професійних компетентностей вчителів закладів загальної середньої освіти поглибити й розширити знання вчителів закладів загальної середньої освіти з теорії і практики навчання, що забезпечує якісні зміни в організації освітнього процесу та створює передумови для інноваційних перетворень у сучасній шкільній системі;

активізувати розвиток значущих професійних якостей вчителів закладів загальної середньої освіти;

удосконалити вміння вчителів закладів загальної середньої освіти відповідно до основних напрямів державної політики, її європейського вектора розвитку;

поглибити й розширити теоретичні знання із фахових і психолого-педагогічних дисциплін.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться (відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН України від 29 серпня 2024 року № 1225): предметно-методична компетентність (А2), інформаційно-цифрова компетентність (А3), психологічна компетентність (Б1), емоційно-етична компетентність (Б2), компетентність педагогічного партнерства (Б3), інклюзивна компетентність (В1), прогностична компетентність (Г1), організаційна компетентність (Г2), оцінювально-аналітична компетентність (Г3), здатність до навчання впродовж життя (Д1).

Очікувані результати підвищення кваліфікації охоплюють:

Знання й розуміння:

принципів, функцій, об'єктів оцінювання; підходів (бального, вербального, рівневого) до вираження оцінки;

структури Свідоцтва досягнень, характеристик навчальної діяльності, сформованих відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти;

концептуальних і методичних особливостей різних видів оцінювання;

сутності формувального оцінювання, стратегій здійснення формувального оцінювання;

методів і прийомів для організації різних видів оцінювання, розвитку в учнів здатності до самооцінювання і взаємооцінювання результатів навчання.

Уміння:

здійснювати різні види оцінювання результатів навчання учнів (формувальне, поточне, підсумкове);

організувати оцінювальну діяльність на основі самооцінювання взаємооцінювання;

формулювати об'єктивні й зрозумілі для учнів навчальні цілі, визначати критерії оцінювання;

застосовувати формувальне оцінювання з метою підтримки учнів в освітньому процесі, забезпечувати компетентнісний та особистісно орієнтований підходи в навчанні;

добирати й використовувати завдання для оцінювання результатів навчання учнів відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти; адаптувати або вдосконалювати їх відповідно до освітніх потреб і можливостей учнів;

створювати умови для формування в учнів уміння здійснювати рефлексію власної навчальної діяльності;

обирати відповідні навчальні методи для визначення навчальних потреб учнів, розвитку їх самостійності й взаємодії, відслідковування прогресу в навчанні та перевірки розуміння;

планувати урок, який підтримує освітній процес з використанням інструментів формувального оцінювання;

прогнозувати ефективність застосування елементів формувального оцінювання у власній педагогічній діяльності

Диспозиції (цінності, ставлення):

здійснення професійної діяльності з урахуванням принципів дитиноцентризму, розвитку особистості, педагогіки партнерства;

здатність критично оцінювати вітчизняний і зарубіжний досвід з проблеми оцінювання результатів навчання учнів;

готовність застосувати нові підходи до оцінювання результатів навчання учнів у сучасній школі, мотивація до розроблення нових інструментів оцінювання (паперових, цифрових) власної педагогічної діяльності.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації. Результати підвищення кваліфікації оцінюються на основі компетентнісного підходу з використанням компетентнісного тесту, який передбачає не лише перевірку теоретичних знань, а й оцінювання здатності застосовувати отримані знання на практиці, вирішувати професійні завдання тощо.

Компетентнісний тест виконується за допомогою сервісу цифрових тестувань ClassTime та передбачає виконання завдань різних типів, зокрема і кейсів, розв'язання яких передбачає надання відкритих відповідей, перевірку яких здійснює особа, яка реалізовує програму підвищення кваліфікації. Педагогічний працівник має 2 спроби проходження компетентнісного тесту з можливості після здачі тесту отримати інформації про правильність / часткову правильність / неправильність виконання кожного конкретного завдання, але без можливості отримати від сервісу цифрових тестувань правильні відповіді.

Час проходження компетентнісного тесту є обмежений засобами сервісу цифрових тестувань. Педагогічний працівник під час проходження тесту за допомогою інструменту «Чат» сервісу цифрових тестувань може надати зворотний зв'язок суб'єкту підвищення кваліфікації.

Документ про підвищення кваліфікації педагогічним працівникам видається за умови правильності (успішності) виконання компетентнісного тесту на 80 % і більше.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації: за результатами виконання Програми суб'єкт підвищення кваліфікації видає іменний Сертифікат,

який відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами).

Строки виконання програми – від 1 тижня до 1 місяця.

Місце виконання програми: за місцезнаходженням замовника або у дистанційному форматі.

Вартість – 1000 грн з однієї особи.

Графік освітнього процесу погоджується із замовником(ами) програми.

Мінімальна кількість осіб у групі – 10 осіб, *максимальна* – 30 осіб.

Часткові освітні та/або професійні кваліфікації не присвоюються.

Під час та після проходження програми підвищення кваліфікації слухачі *забезпечуються супроводом* шляхом додавання у онлайн-спільноту курсу з можливістю живого спілкування із суб'єктом підвищення кваліфікації.

Додаткові послуги (організація трансферу, забезпечення проживання і харчування, перелік можливих послуг для осіб з інвалідністю тощо) суб'єктом кваліфікації не надаються.

II. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНЮВАННЯ: НОРМАТИВНІ ВИМОГИ ТА ОСОБЛИВОСТІ					
Тема 1.1. Світоглядні засади оцінювання прогресу та результатів навчання	1	0	0	-	1
Тема 1.2. Нормативно-правове регулювання оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти	1	1	1	-	3
Тема 1.3. Оцінювання та визнання результатів навчання окремих категорій здобувачів освіти	1	0	0	-	1
Разом за модулем	3	1	1	-	5
МОДУЛЬ 2. ФОРМУВАЛЬНЕ, ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ					
Тема 2.1. Формувальне оцінювання	0	3	1	-	4
Тема 2.2. Поточне й підсумкове оцінювання	0	4	1	-	5

Разом за модулем	0	7	2	-	9
Підсумкові заходи	-	-	-	1	1
УСЬОГО:	3	8	3	1	15

III. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

МОДУЛЬ 1. СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНЮВАННЯ: НОРМАТИВНІ ВИМОГИ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Тема 1.1. Світоглядні засади оцінювання прогресу та результатів навчання

Лекція: Принципи, функції та підходи оцінювання процесу та результатів навчання. Стейкхолдери оцінювання у системі повної загальної середньої освіти. Міжнародний досвід з проблеми оцінювання (PISA, TIMSS тощо).

Тема 1.2. Нормативно-правове регулювання оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Лекція: Система оцінювання, затверджена Міністерством освіти і науки України. Оцінювання та оцінка. Об'єкт, види, форми, методи, інструменти та шкали оцінювання. Процедура оцінювання. Автономія закладу освіти у розробленні власної системи, планів оцінювання. Система оцінювання результатів навчання учнів у закладі загальної середньої освіти: відкритість і прозорість системи оцінювання; правила і процедури; особистісна відповідальність учнів за результати навчання. Свідоцтво досягнень.

Практичні заняття: Кейс-метод: розробка процедур оцінювання у закладі освіти (з дотриманням вимог академічної доброчесності).

Самостійна робота: Кейс-метод: розробка силабусу оцінювання видів робіт для навчального предмета / інтегрованого курсу для власної системи оцінювання результатів навчання учнів у закладі загальної середньої освіти (наприклад, за 100-бальною накопичувальною системою).

Тема 1.3. Оцінювання та визнання результатів навчання окремих категорій здобувачів освіти

Лекція: Особливості оцінювання учнів з особливими освітніми потребами. Оцінювання та визнання результатів навчання осіб, які поєднують навчання в закладах загальної середньої освіти України та закладів освіти, розміщених за кордоном. Оцінювання та визнання результатів навчання осіб, які перебувають / перебували на тимчасово окупованій території України. Особливі випадки застосування дихотомічної шкали «зараховано / не зараховано» при оцінюванні / визнанні результатів навчання окремих категорій здобувачів освіти.

МОДУЛЬ 2. ФОРМУВАЛЬНЕ, ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ

Тема 2.1. Формувальне оцінювання

Практичні заняття: Сутність формуального оцінювання. Навчальні цілі й критерії успіху. Зворотний зв'язок, методи отримання вчителем зворотного зв'язку щодо сприймання та розуміння учнями навчального матеріалу. Самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів. Педагогічні техніки, методи й прийоми формуального оцінювання, інструменти (паперові, цифрові тощо) здійснення. Рефлексивне оцінювання.

Самостійна робота: Розробка критеріїв формуального оцінювання для певного виду навчальної діяльності (на вибір слухача програми).

Тема 2.2. Поточне й підсумкове оцінювання

Практичні заняття: Практика та інструменти оцінювання. Таксономія навчальних цілей. Компетентнісне оцінювання.

Розроблення та аналіз завдань для оцінювання результатів навчання учнів відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти.

Самостійна робота: Розробка завдання підсумкового оцінювання на засадах компетентнісного підходу навчання.

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>.

Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 09 серпня 2024 року. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2024/09.08.2024/typova-osvitnya-prohrama-dlya-5-9-klasiv-zzso-1120-vid-09082024.pdf>

Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#n16>

Про затвердження концептуальних засад освітніх галузей та дорожньої карти реалізації концептуальних засад освітніх галузей на 2025-2030 роки : наказ Міністерства освіти і науки України від 20 серпня 2025 року № 1163. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-kontseptualnykh-zasad-osvitnikh-haluzei-ta-dorozhnoi-karty-realizatsii-kontseptualnykh-zasad-osvitnikh-haluzei-na-2025-2030-roky>

Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 №

1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinohostandartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>

Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463-ІХ (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

Основна література

Онопрієнко О. В. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів: сутність і методика здійснення. *Український педагогічний журнал*. 2016. № 4. С. 36-42.

Щербак О. І., Софій Н. З., Бович Б. Ю. Теорія і практика оцінювання навчальних досягнень: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», 2014. 136 с.

Комплекс методичних посібників «Оцінювання результатів навчання учнів 5–8 класів НУШ: приклади та рекомендації». Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2025. 573 с.

Терещенко В., Панченков А., Алгольм М., Лінник О. Мистецтво об'єктивного оцінювання в НУШ. Оцінювання навчальних досягнень учнів з української мови як державної в класах (групах) з навчанням мовами корінних народів і національних меншин на засадах Нової української школи. Київ: ТОВ "Видавництво "ЮСТОН", 2024. 352 с.

Інтернет-ресурси

Платформа «Освіта для життя». URL: <https://educationforlife.mon.gov.ua/>

Путівники з оцінювати в Новій українській школі (для кожної із освітніх галузей). URL: <https://mon.gov.ua/news/yak-otsiniuvaty-v-novii-ukrainskii-shkoli-putivnyk-iz-kozhnoi-osvitnoi-haluzi>